

International
Federation of
Library
Associations and Institutions

unesco

Information for All
Programme

Manifest de la biblioteca pública de l'IFLA-UNESCO 2022

Text adaptat a Lectura Fàcil

Aquest manifest de la UNESCO i l'IFLA
és a favor de les biblioteques públiques.

La UNESCO és l'Organització de les Nacions Unides
per a l'Educació, la Ciència i la Cultura,
i l'IFLA és la Federació Internacional
d'Associacions i Institucions Bibliotecàries.

Amb aquest manifest, la UNESCO proclama
que les biblioteques públiques són imprescindibles
per a l'educació, la cultura, la inclusió i la informació.
I també que són necessàries per al desenvolupament sostenible,
i per assolir la pau i el benestar de la societat.

Per arribar a ser una societat lliure i pròspera,
cal que les persones que hi viuen
puguin accedir sense restriccions a l'educació,
la cultura i la informació.

Perquè només les persones ben informades
poden exercir i reclamar els seus drets.

La biblioteca pública és l'espai de coneixement
que ajuda a garantir aquests drets per a tothom.

La biblioteca és bàsica per:

- Formar-se al llarg de la vida.
- Prendre decisions.
- Desenvolupar la cultura.
- Facilitar l'accés, la creació i l'intercanvi de coneixements sense desigualtats econòmiques, tecnològiques o legals.

Per tant, la UNESCO demana als governs nacionals i locals que donin suport a les biblioteques públiques.

La biblioteca pública

Què és?

La biblioteca pública és un centre local públic amb informació de tota mena perquè tothom la pugui consultar i compartir.

Així, es converteix en un espai cultural i de participació.

La biblioteca pública és essencial a qualsevol societat, perquè:

- Ofereix informació per a tothom.
- Crea comunitat.
- Busca nous públics.
- Escolta les persones usuàries per crear nous serveis i millorar-ne la qualitat de vida.

En quin principi es basa?

La biblioteca pública ofereix els seus serveis d'acord amb el principi **d'igualtat d'accés per a tothom**, sense tenir en compte l'edat, l'ètnia, el gènere, la religió, la nacionalitat, la llengua, l'estatus social o qualsevol altra característica.

Com són els serveis que ofereix?

La biblioteca pública ha d'oferir per a tothom:

- Serveis i materials accessibles i inclusivament per a persones amb necessitats especials.
Per exemple:
 - minories lingüístiques
 - persones amb discapacitats
 - persones amb escasses competències digitals o informàtiques
 - persones amb poca competència lectora
 - persones a l'hospital o a la presó
- Fons i serveis de qualitat adequats a les necessitats i circumstàncies locals, i en les diferents llengües i cultures de la comunitat.
- Materials actuals i tradicionals.
- Fons i serveis sense censura ideològica, política o religiosa, ni pressions comercials.

Objectius de la biblioteca pública

- Oferir tota mena d'informació i idees, sense censura, per reforçar l'educació formal i informal al llarg de tota la vida.
- Donar l'oportunitat a tothom perquè pugui desenvolupar la creativitat, la imaginació, la curiositat i l'empatia.
- Crear i enfortir l'hàbit de llegir a totes les persones, de qualsevol edat.

- Impulsar activitats d'alfabetització, programes per millorar la lectura i l'escriptura, les habilitats digitals i millorar els coneixements per trobar informació.
- Oferir serveis de forma presencial i a distància.
- Assegurar que tothom tingui accés a tota mena d'informació i d'oportunitats.
- Oferir a tothom coneixements científics, com, per exemple, resultats de recerca o informació sobre salut.
I permetre així que tothom pugui participar del progrés científic.
- Oferir serveis d'informació adequats a empreses locals, associacions i grups d'interès.
- Conservar la informació, el coneixement i el patrimoni local i indígena (incloent-hi la tradició oral).
Permetre que la comunitat local pugui decidir els materials a recuperar, conservar i compartir, d'acord amb els seus desitjos.
- Afavorir el diàleg intercultural i la diversitat cultural.
- Promoure la conservació i l'accés fàcil al patrimoni, la cultura i l'art. També al coneixement científic, la recerca i les innovacions.
I fer-ho amb materials tradicionals i tecnològics.

Aquests objectius contribueixen a assolir els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i a la construcció de societats més equitatives, humanes i sostenibles.

Finançament, legislació i xarxes

Les autoritats locals i nacionals són les responsables de les biblioteques públiques i les encarregades d'aportar-hi els recursos econòmics. Les han d'incloure com a espais essencials per promoure la cultura, la informació, l'alfabetització i l'educació.

Per això, l'accés a l'edifici i als serveis de la biblioteca pública és, en principi, gratuït.

La biblioteca ha de comptar amb unes lleis i normatives pròpies i actualitzades. També sobre temes com els drets d'autor i la propietat intel·lectual per a continguts digitals.

Les lleis també han de definir i promoure una xarxa nacional de biblioteques, per garantir la coordinació i cooperació entre totes elles (biblioteques nacionals, regionals, de recerca i especialitzades, biblioteques d'escoles i d'universitats).

Funcionament i gestió

Perquè la biblioteca funcioni de forma correcta, cal:

- Fixar uns objectius, unes prioritats i uns serveis segons les necessitats de cada comunitat local.
- Conèixer l'entorn i demanar la participació de la comunitat.
- Organitzar-la amb eficàcia i professionalitat.

- Fer-la accessible a tothom, de forma física i digital:
 - edificis ben situats i equipats
 - bones instal·lacions per a la lectura i l'estudi
 - tecnologies adequades
 - horaris d'atenció al públic suficients i adients

- Adaptar els serveis a les necessitats locals (entorn rural o urbà) i a totes les persones (persones vulnerables, usuaris amb necessitats especials, multilingües i persones indígenes).

- Disposar del personal i dels materials adequats. Cal tenir en compte el nombre de persones i els recursos necessaris i la seva qualitat. La direcció de la biblioteca i els professionals que hi treballen han de poder decidir-ho.

- Oferir serveis fora de la biblioteca i cursos de formació.

- Avaluar l'impacte que tenen les biblioteques en la societat, per demostrar-ne els beneficis.

Col·laboracions

La biblioteca ha de col·laborar amb altres institucions per arribar a més persones:

- grups de persones usuàries
- escoles
- entitats i associacions
- associacions de biblioteques
- empreses
- altres professionals dels àmbits local, regional, nacional i internacional.

Aplicació del manifest

Demaneu als responsables polítics de l'àmbit local i nacional, i a la comunitat bibliotecària global, aplicar aquest manifest.

Aprobat per la Junta Directiva de l'IFLA el 18 de juliol de 2022.

Traducció del Manifest al català:

Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya

Adaptació del Manifest a Lectura Fàcil:

Associació Lectura Fàcil